Ministerie van Financiën

30-10-22

TER BESLISSING - REACTIE GEVRAAGD PER 31-10 I.V.M TOEZEGGING TWEEDE KAMER
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Belastingdienst
Bestuurlijke en Politieke Zaken

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota gewijzigde Kamerbrief Herijking Invorderingswet

Datum
26 oktober 2022

Notanummer
2022-0000264002

Bijlagen
1. 258674a StasTD
2. Gewijzigde Kamerbrief
3. Tracks gewijzigde Kamerbrief
4. Nieuw 258674p StasFB

akkoord

Aanleiding

Op 20 oktober jl. is u een beslisnota aangeboden met betrekking tot de Kamerbrief over het informeren van de Tweede Kamer over de herijking van de Invorderingswet (IW). Na aanleiding van een nader overleg op 21 oktober (15.00 uur) heeft u gevraagd om een wijziging in de brief (bijlage 1). In deze nota leggen wij deze gewijzigde brief aan u voor.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met het verzenden van de gewijzigde Kamerbrief? (bijlage 2)
- Zo ja, zou u dan bijgevoegde brief willen ondertekenen?
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Kernpunten

- Op 20 oktober is aan u de beslisnota 'Herijking van de Invorderingswet 1990 en procesupdate enkele toezeggingen' aangeboden.
- Onderdeel van deze beslisnota was een Kamerbrief met onder andere als doel de Kamer te informeren over het proces rondom de invorderingsstrategieën.
- Tijdens het overleg met u over deze brief op 21 oktober (15.00 uur) heeft u aangegeven de planning van de verzending van de invorderingstrategieën aan de Tweede Kamer te willen wijzigen van november naar december.
- De betreffende wijziging is aangepast in pagina twee van de Kamerbrief (bijlage 3).
- De staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst is reeds akkoord gegaan met de wijziging en brief (bijlage 4).
- De staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst heeft op 7 september, tijdens het CD Belastingdienst, de toezegging gedaan om de Kamer nog in oktober te informeren over de invorderingstrategieën.
- Gezien deze toezegging zijn wij voornemens de Kamerbrief uiterlijk maandag 31 oktober aan de Kamer te verzenden.

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
De Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst heeft op 7 september 2022 de Kamer toegezegd om nog in oktober een brief te sturen over de herijking IW en de invorderingsstrategieën.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A 20-10-2022

21/10 15.00

DG Belastingdienst

Persoonsgegevens

TER BESLISSING
HEDEN
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

nota

Herijking van de Invorderingswet 1990 en procesupdate enkele toezeggingen

Datum
17 oktober 2022

Notanummer
2022-0000258674

Bijlagen
1. Kamerbrief

Aanleiding

Het kabinet heeft in de reactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) drie toezeggingen gedaan op het gebied van de invordering. Er is onder andere een onderzoek toegezegd naar de vraag of de Invorderingswet 1990 (IW 1990) voldoende ruimte voor maatwerk biedt. Dit onderzoek is afgerond. In deze nota informeren wij u over de uitkomsten en adviseren wij u de Tweede Kamer hierover te informeren zoals toegezegd in het commissiedebat Belastingdienst. Daarnaast adviseren wij om de Tweede Kamer gelijktijdig een procesupdate te geven van de twee andere toezeggingen op het gebied van de invordering, namelijk de herijking van de invorderingsstrategieën voor toeslagen en belastingen en de Wet Stroomlijnen.

Beslispunten

Beslispunt 1: Gaat u akkoord met het schriftelijk informeren van de Kamer over:

- De herijking van de IW 1990, u doet hiermee een van de toezeggingen uit de reactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' POK gestand;
- Een procesupdate van de invorderingsstrategieën van Toeslagen en de Belastingdienst, waar een gebundelde betalingsregeling deel van uitmaakt. Ook lichten wij recente versoepelingen van het uitstelbeleid voor ondernemers toe, die vooruitlopen op en in lijn zijn met de invorderingsstrategie van de Belastingdienst;
- Een procesupdate van de heroverweging van de Wet Stroomlijnen, waaronder de ontwikkelingen ten aanzien van de rechtsbescherming bij uitstel van betaling en kwijtschelding van belastingschulden en het lopende onderzoek, samen met de Raad voor de Rechtspraak, naar het moment waarop en de voorwaarden waaronder deze wijziging in werking kan treden.

akkoord

Als u hiermee akkoord bent, verzoeken wij u beiden de Kamerbrief die in bijlage 1 is opgenomen te ondertekenen.

Beslispunt 2: Gaat u akkoord met het verzenden van de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen in november? te weten: na verzending van de Kamerbrief over de herijking van de IW 1990 en na het gesprek op 4

graag november/december voor mij

november met u beiden? Dit betekent dat de strategieën een maand later dan de oorspronkelijke planning naar de Tweede Kamer worden verzonden, zonder daarbij overigens toezeggingen aan de Tweede Kamer te schenden.

Beslispunt 3: Gaat u akkoord met het openbaar maken van voorliggende beslisnota?

akkoord

Kernpunten

- Wij adviseren u uiterlijk 21 oktober, voorafgaand aan het herfstreces, bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer te verzenden, waarin de Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek naar de herijking van de IW 1990.
- In bijgevoegde Kamerbrief komen ook enkele samenhangende invorderingstrajecten - op onderdelen meer inhoudelijk - aan de orde, namelijk:
    - een procesupdate van de herijking van de invorderingsstrategieën waaronder het onderzoek naar een gebundelde betalingsregeling voor belasting- en toeslagschulden waarover de Tweede Kamer in april 2023 wordt geïnformeerd
    - de recentelijk ingevoerde aanpassingen van het uitstelbeleid voor ondernemers; en
    - een procesupdate van de heroverweging van de Wet Stroomlijnen, inclusief de wijziging van de rechtsbescherming bij uitstel van betaling en kwijtschelding belastingschulden.
- Het blijkt niet haalbaar om de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen (gezamenlijk of één van beide) eind oktober naar de Kamer te sturen.
- Op dit moment vindt namelijk nog inhoudelijke afstemming plaats over de strategie van Toeslagen met Stas T&D. Ook vindt nog interdepartementale afstemming plaats.
- Wij zijn van oordeel dat de strategieën van Toeslagen en de Belastingdienst in samenhang moeten worden beoordeeld en dat een gezamenlijk weegmoment met u beiden noodzakelijk is voordat verzending van de strategieën aan de Tweede Kamer kan plaatsvinden.
- Het reeds geplande gesprek met u beiden op 4 november a.s. is hiervoor de eerste gelegenheid.
- In de stand-van-zakenbrief Belastingdienst die voorafgaand aan het commissiedebat van 7 september is verstuurd, is aangekondigd dat de herijking van de invorderingsstrategie vertraagd was en dat deze alsnog in het najaar zal worden aangeboden.
- In het CD Belastingdienst van 7 september 2022 heeft Stas F&B gezegd dat het er naar uitziet dat hij en Stas TD in oktober bij de Kamer terugkomen op de herijking van de invorderingsstrategie.
- Het is de verwachting dat het afstemmingsproces rondom de herijking van de invorderingsstrategieën medio november is afgerond en dat de strategieën in november naar de Kamer kunnen worden gestuurd.
- Deze toezegging van 7 september kan ruim geïnterpreteerd worden en ziet ook op de overige toezeggingen in de kabinetsreactie op de POK, waaronder de herijking van de IW 1990. Door verzending van de Kamerbrief (beslispunt 1) doet u, naast de toezegging uit de kabinetsreactie, ons inziens ook de toezegging van 7 september gestand.

dan spreek agenderen/ plannen bespreken

Toelichting

Herijking IW 1990

- Het onderzoek waarin de IW 1990 is herijkt is afgerond. Bij deze herijking is onderzocht of bepalingen van de wet voldoende ruimte bieden om maatwerk te kunnen leveren. Met andere woorden: biedt de wet (voldoende) ruimte aan de Belastingdienst om aan te sluiten bij de omstandigheden van mensen.
- De invulling van de wettelijke ruimte door de Belastingdienst is een ander vraagstuk. Deze keuzes zijn immers mede afhankelijk van de mogelijkheden binnen de uitvoering. Dit komt terug in de herijking van de invorderingsstrategieën.
- Uit het onderzoek volgt dat één artikel uit de IW 1990 onvoldoende ruimte biedt om maatwerk te kunnen leveren en aan te sluiten bij de omstandigheden van mensen. Het gaat hierbij om het artikel waarmee de bekendmaking van de belastingaanslag aan de schuldenaar wordt geregeld. Door de redactie van deze wettelijke bepaling ontstaan er in de praktijk mogelijk ongewenste situaties. Zo kunnen er ingrijpende gevolgen zijn voor de schuldenaar die vergeten is om een adreswijziging door te geven. Het toevoegen van een alternatieve wijze van bekendmaking zou passend zijn om burgers, waarvan het adres onbekend is, in kennis te stellen van hun betalingsverplichting.
- Op welke wijze het beste invulling kan worden gegeven aan een alternatieve wijze van bekendmaking vergt nader onderzoek, dit wordt momenteel opgezet. De verwachting is dat u de Kamer in april 2023 over de oplossing kunt informeren, deze planning is opgenomen in bijgevoegde Kamerbrief.

Herijking invorderingsstrategieën van Toeslagen en de Belastingdienst

- In de Kamerbrief wordt uw ambitie om deze strategieën in het najaar naar de Kamer te sturen herhaald, waarbij expliciet wordt aangegeven dat wij streven de strategieën in november naar de Kamer te sturen.
- Het uitstelbeleid voor ondernemers is per 1 oktober jl. aangepast. Vanaf nu is er beleidsmatig ruimte om een betalingsregeling aan compliante ondernemers te verlenen zonder dat de ondernemer volledige zekerheid voor de schuld moet verstrekken.
- Er wordt momenteel onderzoek gedaan naar de gebundelde betalingsregeling. We verwachten dat de Kamer hierover in april 2023 nader kan worden geïnformeerd.
- Bij verzending aan de Kamer zal ook het belang van de uitvoeringstoets benoemd worden. Omdat de strategieën op dit moment op hoofdlijnen zijn beschreven, is er nog geen gedetailleerd inzicht te geven in de budgettaire en uitvoeringsconsequenties van de beschreven ambities.
- Vast staat wel dat in de meeste gevallen IV-capaciteit nodig is, wat naar verwachting een snelle realisatie in de weg zal staan. Na het vaststellen van de invorderingsstrategieën moeten er implementatieplannen worden opgesteld met gedetailleerde uitwerkingen van de verschillende beoogde maatregelen.
- Op die uitwerking moeten uitvoeringstoetsen plaatsvinden, zullen de financiële consequenties moeten worden geraamd en moeten de consequenties voor wet- en regelgeving worden ingeschat. In die fase kunnen wij u concreter informeren over de implicaties.

De heroverweging van de Wet Stroomlijnen

- Deze heroverweging vindt vanwege de samenhang gelijktijdig plaats met het uitwerken van de herijkte invorderingsstrategieën, waarvan ook een onderzoek naar een gebundelde betalingsregeling deel uitmaakt.
- Dit omdat de keuzes die gemaakt worden bij de uitwerking van de invorderingsstrategieën en de gebundelde betalingsregeling (mede)bepalend zijn voor de keuzes bij de heroverweging van de Wet Stroomlijnen. In de Kamerbrief wordt de Kamer hierover geïnformeerd. U
- geeft in deze brief aan te verwachten de heroverweging van de Wet Stroomlijnen binnen drie maanden na de uitwerking van het pakket concrete maatregelen van de herijking van de invorderingsstrategieën en de gebundelde betalingsregeling aan de Kamer toe te sturen.
- Onderdeel van de Wet Stroomlijnen betreft de verbetering en modernisering van de rechtsbescherming.
- Dit houdt kort gezegd in dat de fiscale rechter bevoegd wordt ten aanzien van geschillen over uitstel en kwijtschelding van belastingschulden. Momenteel onderzoeken wij wanneer dit onderdeel van de wet in werking kan treden voor belastingschulden.
- Zowel de Belastingdienst als de Raad voor de Rechtspraak verwachten een aanzienlijke toename van het werk. Deze toename in combinatie met een krappe arbeidsmarkt leidt tot diverse risico's.
- In de Kamerbrief geeft u aan dat onderzocht wordt op welk moment en onder welke voorwaarden de wijziging in werking kan treden. U wordt hierover nog separaat geïnformeerd.

Planning invorderingsstrategie

- In de nota planning invorderingsstrategie (notanummer 2022-0000235070, dagtekening 14 september 2022) is opgenomen dat de invorderingsstrategieën van de Belastingdienst en Toeslagen op 31 oktober naar de Tweede Kamer worden verzonden. Hierbij is aangegeven dat er een samenstel van afhankelijkheden is die invloed kan hebben op de planning waaronder het brede veld van afstemming die met name bij Toeslagen voor vertraging kan zorgen.
- Vanwege de grote mate van samenhang tussen de strategieën van de Belastingdienst en Toeslagen is het niet opportuun en ook niet wenselijk om de strategieën los van elkaar naar de Kamer te sturen.
- De invorderings-strategie van Toeslagen moet nog inhoudelijk met Stas T&D en met de toeslagendepartementen worden besproken. Daarnaast moeten de strategieën van de Belastingdienst en Toeslagen ook in samenhang worden beoordeeld en gewogen alvorens deze naar de Tweede Kamer te sturen.
- Op 4 november is een gezamenlijk overleg met u beiden gepland om dit gesprek te voeren.
- Het later verzenden van de strategieën aan de Kamer heeft tot gevolg dat u de strategie later kunt bespreken met de Kamer (december i.p.v. november). De rest van de planning blijft vooralsnog ongewijzigd. Concreet betekent dit het volgende:

Fase 1:	
December 2022	Bespreken invorderingsstrategieën (en prioritering ervan) met Tweede Kamer
Fase 2:	

hoe spoort e.e.a. met eerdere bespreeks planning?

December 2022 t/m maart 2023	Pakket met concrete maatregelen ter uitwerking van de strategieën
Fase 3:	
April 2023	Pakket concrete maatregelen naar Tweede Kamer
Mei 2023	Gesprek met Tweede Kamer over voorgestelde maatregelen en prioritering hiervan
Fase 4:	
Juli t/m oktober 2023	Beleidsaanpassingen
September 2024 t/m juni 2025:	Voorbereiding en parlementaire behandeling wetswijzigingen
Fase 5:	
Vanaf januari 2024:	Implementatie concrete maatregelen

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
Door verzending van de Kamerbrief (beslispunt 1) doet u de drie toezeggingen uit de kabinetsreactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de POK op het gebied van de invordering en ook uw toezegging (staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst) uit het commissiedebat Belastingdienst van 7 september 2022 (waarin u heeft aangegeven in oktober te Kamer te informeren) gestand.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.